

Společenské minimum pro každého

5.část

Manažer v sandálech je ostuda, říká Ladislav Špaček

K uznávaným odborníkům na etiku v České republice patří Ladislav Špaček. Od roku 1992 působil téměř jedenáct let na Pražském hradě jako mluvčí prezidenta Václava Havla. Díky tomu se účastnil mnoha vrcholných společenských událostí, navštívil více než 50 zemí světa, setkal se s desítkami prezidentů a členů královských rodin. Nyní působí jako konzultant v oboru komunikace a etikety a vyučuje na Fakultě sociálních věd UK.

*** Jak se obléci vhodně tak, aby z nás na pracovních poradách nebo při návštěvě u klienta nestékaly pramínky potu?**

Přes den noste světlý oblek, teprve kolem šesté ho nahraďte tmavým oblekem. Kdybychom chodili od rána v černém obleku, zbytečně bychom si zužovali už tak skromnou paletu pánského oblečení. K obleku si obujte šněrovací boty, a to plné, kožené, s koženou podrážkou. Perforované lehké střevíce si berte jen na garden party k lehkému safari obleku. K šedému obleku nekombinujte černé boty, kontrast by byl příliš velký. Raději sáhněte po hnědých nebo šedých, přes den mohou být i semišové. Ponožky a opasek vybírejte v barvě bot. Manažer se bez saka neobejde, ale může si pořídit lehké nepodšité sako, které je vzdušné, a přesto vypadá důstojně.

*** Co se sluší ještě nosit, a co už ne? Dají se tolerovat krátké rukávy, rozhalenky, hluboké výstřihy nebo krátké sukně? Kdy už jsou nepřijatelné?**

Výrazný dekolť byl dříve výsadou večerních toalet, dnes jsou halenky nebo trička s dekoltem běžným denním oblečením. Žena by měla umět rozlišit, jak hluboký výstřih je pro pracovní prostředí ještě únosný, tady nelze stanovit exaktní pravidlo. U minisukně však ano. Platí, že když žena usedne, sukně by neměla být nad koleno výš než na šířku dlaně. Nevhodné do zaměstnání jsou šaty nebo halenky na ramínka nebo bez ramínek. Zcela nepřijatelné jsou šortky, „děravé“ džínny, odhalená břicha, „bokovky“, ze kterých záměrně vykukují tanga, příliš krátké sukně, které se po usednutí mění v opasek.

*** Je nutné, aby se ženy potily v punčocháčích?**

Manažerka při obchodním jednání by punčochy rozhodně mít měla a k tomu klasické lodičky. Punčochové kalhoty jsou ve vedrech stejně nepříjemné jako saka u mužů. Raději zvolte opravdové punčochy se samodržícím lemlem než abyste šla naboso. Ideálním oblečením manažerky je kostým. Ten jí umožňuje volit variantu se sakem i bez saka, protože - na rozdíl od pánské košile, která není svrchním oblečením - může žena sako kdykoli odložit a být jen v halence nebo topu.

*** Pokud profese vyžaduje i v létě oblek či střídmější kostým, jaký zvolit materiál?**

Oblek má sice přesně definované součásti, ale záleží na jeho materiálu a střihu, zda je stroze formální, ležerní, nebo sportovní. S kostýmy to je podobné. Kolébkou klasických obleků je Anglie. Až do druhé světové války udávala styl britská móda. Ten byl spíše konzervativní než elegantní. Od poloviny dvacátého století se v pánské módě prosadili Italové, jejich styl do ní vnesl svěží eleganci - od uniformního vzhledu britského gentlemana přešla Evropa k osobitosti v oblékání. Změny doznaly i materiály: těžiště se přesunulo od

těžkých vlněných černých nebo tmavomodrých obleků pro nevlídné britské počasí k lehkým měkkým látkám v bohatém sortimentu vzorů a odstínů. Dnes se obleky šijí ze směsových materiálů, u kterých se upřednostňuje lehkost, nemačkovou úpravu a trvanlivost.

*** Jakou zásadní chybu, co se týká oblečení do práce, dělají obecně lidé v létě?**

S postavením na společenském žebříčku přebíráme i odpovědnost za chování a oblékání, jež k příslušné příčce náleží. Manažer musí naplňovat očekávání svého okolí a jakékoli vybočení vzbuzuje údiv nebo pochybnosti o jeho způsobilosti. Špatně oblečený manažer, stejně jako politik, ztrácí důvěru nebo působí směšně. Kultura oblékání manažerů se výrazně zlepšila, ale přesto někdy zahlédneme, že si muž vzal pod sako košili s krátkým rukávem - z rukávu saka musí neustále vykukovat centimetr manžety košile. Případně chodí v kanceláři sice v obleku, ale na nohou má sandály. Ano, šněrovací boty jsou méně pohodlné, ale pokud chce nosit sandály, může prodávat v trafice noviny, tam se solidní a sladěné oblečení neočekává.

*** Jaké bývají největší prohřešky vůči etiketě?**

Mezi největší nešvary patří povolená kravata a rozepnutý límeček košile. Je-li vedro k nevydržení a máme na terase obchodní oběd, už jsme si odložili saka a vedro nepolevuje, rozvážeme si kravatu a rozepneme si knoflíček u košile. Rozhalenka je legitimní, povolená kravata ne. Stejně tak si nemůžeme vyhmout rukávy košile. Ženy se někdy tajně pod stolem zouvají, protože nemohou vydržet v lodičkách.